EUROOPA PARLAMENT

2004 *2009*

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2009/0803(CNS)

10.3.2009

*

RAPORTI PROJEKT

Prantsuse Vabariigi algatus eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb infotehnoloogia tolliotstarbelist kasutamist
(17483/2008 – 17483/2008 COR 1 – C6-0037/2009 – 2009/0803(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Alexander Alvaro

Kasutatud tähised

*	nõuandemenetlus *antud häälte enamus*
**I	koostöömenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
**II	koostöömenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***	nõusolekumenetlus *parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel*
***I	kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine) *antud häälte enamus*
***II	kaasotsustamismenetlus (teine lugemine) *antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks*
***III	kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine) *antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks*

(Märgitud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud teksti muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse muudetud tekst ***paksus kaldkirjas***. Kui Euroopa Parlament soovib muutmisakti puhul muuta olemasolevat sätet, mida komisjoni ettepanekus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Välja jäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...]. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT ..5

SELETUSKIRI 6

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

Prantsuse Vabariigi algatuse kohta eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb infotehnoloogia tolliotstarbelist kasutamist
(17483/2008 – 17483/2008 COR 1 – C6-0037/2009 – 2009/0803(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse Prantsuse Vabariigi algatust (17483/2008 – 17483/2008 COR 1);

– võttes arvesse ELi lepingu artikli 30 lõike 1 punkti a ja artikli 34 lõike 2 punkti b;

– võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0037/2009);

– võttes arvesse kodukorra artikleid 93, 51 ja 41;

– võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0000/2009),

1. lükkab Prantsuse Vabariigi algatuse tagasi;

2. palub Prantsuse Vabariigil algatus tagasi võtta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning Prantsuse Vabariigi valitsusele.

SELETUSKIRI

Liikmesriigid edastasid kõnealuse Prantsuse Vabariigi algatuse eesmärgiga võtta vastu nõukogu otsus, mis käsitleb infotehnoloogia tolliotstarbelist kasutamist, Euroopa Parlamendile konsulteerimise eesmärgil. Euroopa Parlamendi raportöör soovitab algatuse tagasi lükata alljärgnevate kaalutluste alusel.

Raportöör mõistab põhimõtteliselt liikmesriikide püüdlust luua tulemuslik süsteem mis tahes liiki ebaseadusliku kaubanduse vastu võitlemiseks. Samas peab ta aga kahetsusväärseks asjaolu, et liikmesriigid peavad niisuguse ulatusega meetmete suhtes tegema otsuse tingimata enne Lissaboni lepingu ratifitseerimist. See jätab mulje, et Euroopa Liidu Nõukogu püüab teadlikult teha olulisi otsuseid enne, kui Euroopa Parlamendile antakse kaasotsustamise võimalus.

See kehtib kõnealuse algatuse kohta seda tungivamalt, et raportöörile on jäänud mulje, et algatuse pealkiri varjab algatuse tegelikku sisu. Kõnealune sisu õigustab pigem oletust, et liikmesriigid püüavad luua tolliotstarbelist süsteemi, mis sarnaneb ja on analoogiline Schengeni infosüsteemiga ja viisainfosüsteemiga.

Raportöör ootab Euroopa Liidu Nõukogult, et selle kaalutlustesse kaasataks Euroopa Andmekaitseinspektori ja artikli 29 kohase töörühma arvamus. Raportöör eeldab, et nõukogu on teadlik asjaolust, et niisuguste algatuste puhul, nagu seda on kõnealune algatus, tuleb küsida nende mõlema arvamust. Praeguses protsessis näib, et kumbagi kõnealust osalist ei ole kaasatud aruteludesse muul moel, kui et raportöör palus mõlemalt nende arvamust kõnealuse algatuse kohta.

Raportööri arvates on konkreetseks puuduseks asjaolu, et puudub selgus järgmistes küsimustes:

- andmete sisestamine,
- vastuvõetud raamotsuse andmekaitset käsitlevate sätete kehtivus,
- liikmesriikide teavitusalased kohustused,
- Euroopa Liidu kodanike õigused andmetele juurde pääseda,
- kogutud andmete edasine kasutamine rahvusvahelises raamistikus,
- Euroopa Parlamendi ja muude osaliste kaasatus,
- isikuandmete kadumisest teavitamise kohustust käsitleva sätte lisamine,
- andmete kogumise ja kasutamise selge sihtotstarbelisus, pidades muu hulgas silmas ettenähtud EUROPOLi ja EUROJUSTi võimalusi andmetele juurdepääsuks,
- ning otsuse läbivaatamine vajaduse korral.

Seega peaks raportööri arvates Euroopa Liidu Nõukogu üheselt määratlema, keda raamotsuse reguleerimisala hõlmab või mil määral mõjutab kõnealune raamotsus üksikisikuid. Raamotsuse sätted peaksid kajastama selgelt ka seda, millistel juhtudel võidakse anda juurdepääs kogutud andmetele. Sellega seoses tuleb selgitada, et üksnes siseriiklike õigusaktide vastaselt toimimine ei saa olla piisav põhjus, vaid tegemist peab olema pigem siseriiklike õigusaktide rikkumisega.

Kuna kõnealuste andmete puhul on tegemist asjaomaste isikute isikuandmetega ja seega tundliku sisuga andmetega, peab olema tagatud asjaolu, et juurdepääs tolliinfosüsteemile antakse üksnes eriväljaõppe saanud ja kvalifitseeritud töötajatele. Sellega seoses tuleb võtta arvesse asjaolu, et viide kasutamisele nn assistentide poolt ei ole nõutava läbipaistvuse ja kasutajate ringi määratletavuse seisukohast piisav ning on seetõttu tagasilükkamise täiendav põhjus.

Viide teabe võimalikule kasutamisele nn muudel eesmärkidel ei vasta mingilgi moel andmete kogumise sihtotstarbelisuse põhimõttele ja on vastuolus Euroopa Parlamendi seni korrapäraselt väljendatud seisukohaga, et andmekaitseõiguse põhimõtted on üldkohaldatavad ja peavad kajastuma kõikides valdkondades. Sarnastel põhjustel, eelkõige Euroopa kodanike huvide tõhusa elluviimise puudumise tõttu, kõnealusel juhul seoses teabe saamise ja andmete kustutamise õigustega, hoiatab raportöör tungivalt kõnealuse otsuse vastuvõtmise algatuse raames kogutud andmete kolmandatele riikidele kättesaadavaks tegemise eest.

Andmete kokkuhoiu ja vältimise põhimõtteid arvestavatel põhjustel kritiseerib raportöör andmete dubleerimist ja ebapiisavaid andmete kustutamist käsitlevaid sätteid ning väga pikana näivat andmete kasutusvalmina hoidmise aega. Samuti puuduvad sätted, millega tagatakse kogutud andmete füüsiline puutumatus ning integreeritakse mehhanism, mis tagab asjaomaste isikute teavitamise andmete kadumise, varguse või nende isikuandmete võrreldava ohustatuse korral.

Samuti on tingimata vajalik kõnealuse otsuse ja sellest tulenevate liikmesriikide võetavate meetmete korrapärane läbivaatamine. Raportöör on seisukohal, et kõnealuse läbivaatamise raames on Euroopa Andmekaitseinspektori kaasamine andmekaitsealaste meetmete sõltumatu kontrolli tagamiseks ja sellest teavitamiseks möödapääsmatu. Ka see ei nähtu kõnealusest algatusest.

Raportöör mõistab eesmärki, mida liikmesriigid kõnealuse algatusega saavutada püüavad. Samas tuleb aga tagada, et ei õõnestataks Euroopa kodanike huvisid ega loodaks seeläbi muid ohtusid nende puutumatusele. Nagu alguses mainitud, peab raportöör kahetsusväärseks asjaolu, et niisugused meetmed, nagu seda on kõnealune algatus, esitatakse veel vahetult enne Lissaboni lepingu ratifitseerimist. Eelkõige niisuguse olemusega meetmete puhul, mis on eespool mainitud Schengeni infosüsteemiga ja viisainfosüsteemiga võrreldava tähtsusega, oleks lojaalse koostöö raames ja Euroopa Parlamendi olulisust arvesse võttes olnud vajalik võimaldada Euroopa Parlamendi kaasamist, mis ei piirdu üksnes konsulteerimisega. Lisaks on küsitav, kas valitud õiguslik alus on valitud õigesti, kuna kõnealused meetmed käsitlevad nii olulisi siseturu kui ka õigusalase ja politseikoostöö küsimusi.

Pärast eespool mainitud põhjuste kaalumist soovitab raportöör seetõttu kõnealuse algatuse tagasi lükata.